

Παναγιώτης Χατζημωυσιάδης

ΝΩΕ

Νουβέλα

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΔΩ είναι διαφορετικός. Εδώ δεν υπάρχουν ημερομηνίες, λεπτοδείκτες, χρονόμετρα και ξυπνητήρια, ο χρόνος ακολουθεί ευθύγραμμη πορεία, σαν τα καρδιογραφήματα του θανάτου, είναι κενός από έγνοιες, βιασύνες, προγραμματισμένα ραντεβού, θρησκευτικές γιορτές και εθνικές επετείους. Ξημερώνει, μεσημεριάζει, βραδιάζει κι έρχεται πάλι το ξημέρωμα δίχως να συμβαίνει τίποτα το αξιομνημόνευτο. Ο χρόνος εδώ δεν έχει χρόνο.

Παλιότερα πίστευα πως κάπως έτσι θα 'ναι η ευτυχία, η αθανασία, ακόμη και ο θάνατος – μια αδιατάρακτη από τον χρόνο και από τους ανθρώπους κατάσταση μακαριότητας. Όσο μάλιστα ήμουν έφηβος, ήθελα να σπάσω όλα τα επιτραπέζια, τα κουρδιστά ρολόγια, που μες στην ησυχία της νύχτας δοκίμαζαν τις υπαρξιακές μου αγωνίες με τα ακατάπαυστα τικ τακ τους, και το ξυπνητήρι που, όταν χτυπούσε, σηκωνόταν όλη η γειτονιά στο πόδι.

Αλλά τώρα που δεν ακούγεται τίποτα πέρα από τα μακρινά κρωξίματα των γλάρων, το λυπημένο γρύλισμα του σκύλου και τον υπόκωφο παφλασμό των κυμάτων κλίνω προς την ιδέα ότι δεν υπάρχει χειρότερο πράγμα στον κό-

σμο από τα χαλασμένα ρολόγια και από τον άδειο χρόνο που επαναλαμβάνεται μονότονα σε τούτη τη δίχως όνομα, ημερομηνία και χρονολογία μέρα.

Κι έτσι απλώς διατελώ αμήχανος, συγκεχυμένος, εκτός χρόνου κι εντός σιωπής, άνθρωπος χωρίς ανθρώπους, λόγος άνευ διαλόγου, ανέστιος της κοινωνίας, του τόπου και της γλώσσας, νοσταλγός της πιο μελαγχολικής Δευτέρας, των γενεθλίων με τις τυπικές ευχές, των πολυσύχναστων εμπορικών κέντρων, των μεγάλων δρόμων εν ώρα αιχμής και κυρίως των εργολαβικών συνεργείων με τις φαγάνες, τις αξίνες και τα κομπρεσέρ έξω ακριβώς απ' το παράθυρο της κρεβατοκάμαράς μου με την προσδοκία να σκεπάσουν τούτη την εκκωφαντική σιγή της θάλασσας που κοντεύει να με ζουρλάνει.

[...]

Μια σκέψη περνά απ' το μυαλό μου, πως όλα αυτά μπορεί να 'ναι ένα κακό όνειρο, ένας εφιάλτης, που 'ρθε και πέρασε, μια άλλη μέρα μόλις έχει ξεκινήσει, ας είναι και Δευτέρα, που δεν έχω παραστάσεις και τρέχω για τις τυπικές υποχρεώσεις – ψώνια, τράπεζες, υπηρεσίες κ.λπ. Σηκώνω το κορμί και στρέφω δεξιά αριστερά το κεφάλι ελπίζοντας πως δεν θα δω αυτό που πολύ καλά ξέρω ότι θα αντικρίσω, μια απέραντη θάλασσα που 'χει καταπιεί όλη την ξηρά. Κάτι κορυφογραμμές μόνο προεξέχουν κι ένας σωρός από σκουπίδια που επιπλέουν.

Αν είναι μέρα, έχει ήλιο κι είναι καθαρή η ατμόσφαιρα, μπορώ να προσδιορίσω με σχετική ακρίβεια τη θέση μου:

Βρίσκομαι περίπου στη μέση πέντε ορεινών όγκων, που εξέχουν σαν βραχονησίδες σε απόσταση από δέκα μέχρι δεκαπέντε χιλιόμετρα, σχηματίζοντας μια λεκάνη εκεί που κάποτε ήταν η πόλη μου. Έχω κάθε λόγο να πιστεύω ότι στις κορυφές υπάρχει ανθρώπινη δραστηριότητα – κυνηγοί, βοσκοί και πεζοπόροι που έτυχε να βρίσκονται σ' εκείνα τα μέρη ή άλλοι που κατάλαβαν εγκαίρως τα σημάδια και πρόλαβαν να τραβήξουν προς τα ορεινά για να σωθούν. Πού και πού βλέπω με τα κιάλια να σηκώνονται στήλες καπνού, ενώ στη γυμνή κορυφή της πιο χαμηλής βραχονησίδας διέκρινα ένα τεράστιο SOS σχηματισμένο με πέτρες, όπως αυτά που γράφανε παλιά οι ναυαγοί στις παραλίες – με τη διαφορά ότι τότε υπήρχαν εναέρια και άλλα μέσα διάσωσης, υπήρχαν διασώστες και κυρίως υπήρχαν ασφαλή σημεία στη στεριά για τη μεταφορά των ναυαγών.

Πέντε ώρες κωπηλατούσα προς την κατεύθυνση αυτής της κορυφής, κι όταν έφτασα επιτέλους, είχε ήδη αρχίσει ο καταποντισμός της. Όχι με τον ακαριαίο τρόπο που περιέγραφαν διάφορες εσχατολογικές θεωρίες – τεράστια κύματα που θα σαρώνανε και θα καταβροχθίζανε τα πάντα – ούτε όπως ο ίδιος είχα βάλει με τον νου πως θα συνέβαινε την Ημέρα της Αποκάλυψης, όταν με το πρώτο σάλπισμα της Δευτέρας Παρουσίας θα άρχιζε να σείεται η γη, να αναδύεται καπνός από τα έγκατα και να ανοίγουν οι τάφοι για να βγούνε έξω οι νεκροί. Από νωρίς το μεσημέρι ως το απόγευμα καθόμουν και παρατηρούσα τη στάθμη του νερού να ανεβαίνει σιγά σιγά κι αθόρυβα. Οι άνθρωποι έκαναν πως δεν το έβλεπαν, γελούσαν, συζητούσαν, ερω-

τοτροπούσαν, προσεύχονταν και, όταν πια το νερό έβρεχε τα πόδια τους, μετακινούνταν λίγο πιο ψηλά χωρίς να δείχνουν καμία ενόχληση ή ανησυχία. Είχε αρχίσει να σουρωπώνει, όταν το νερό κάλυψε πλήρως τη νησίδα.

Ποντίκια, αλεπούδες κι άλλα ζωντανά πασχίζαν να σωθούνε, οξιές και καστανιές βυθίζονταν κι άνθρωποι κρεμασμένοι απ' τα πιο ψηλά κλαδιά έβλεπαν τη θάλασσα να σκεπάζει σταδιακά τα πόδια, τους γλουτούς, τη μέση και το στήθος τους. Μια ομάδα δέκα δεκαπέντε κολυμβητών προσπάθησε να πλησιάσει τη βάρκα, αλλά δεν ήθελα να τους δώσω ελπίδες. Απομακρύνθηκα γρήγορα γρήγορα με ανάστροφο κουπί, αφήνοντάς τους να κοιτάνε μια εδώ και μια εκεί χωρίς να ξέρουν προς τα πού να πάνε.

Στην επόμενη προσπάθεια αποφάσισα να στραφώ στον πιο ψηλό ορεινό όγκο, που πλέον σχημάτιζε ένα μικρό νησί. Στη βορινή, βραχώδη πλευρά του διέκρινα με τα κιάλια τρία σκάφη να παραδέρνουν τσακισμένα, ανάμεσά τους κι ένα ιστιοφόρο με θρησκευτικά σύμβολα, σταυρούς και εικόνες αγίων στα πανιά. Είδα επίσης κάτι περίεργες καλύβες σε παραλλαγή, χωμένες μες στα δέντρα και στους βράχους για να μη φαίνονται, παρατηρητήρια, φυλάκια κι ορύγματα – δεν μπορούσα να κατανοήσω ποια ήτανε η χρησιμότητά τους. Υπέθεσα πως επρόκειτο για προϋπάρχουσες στρατιωτικές υποδομές, που δεν έτυχε να προσέξω προ καταποντισμού.

Όταν πλησίασα, είχε ήδη αρχίσει να βραδιάζει, δεν διέκρινα ούτε ένα φως από γεννήτρια, φιλίλι, κερι ή φωτιά να καίει, τίποτα που να δηλώνει ανθρώπινη παρουσία. Είχε σηκωθεί στο μεταξύ και λίγο κύμα. Κάπου θα έπρεπε να

υπάρχει ένα λιμανάκι ή τουλάχιστον ένα ασφαλές αγκυροβολίσι και έριξα μια φωτοβολίδα για να μην τσακιστώ στα βράχια. Στη στιγμή σφαίρες άρχισαν να σφυρίζουν πάνω απ' το κεφάλι μου και κρύφτηκα στο κοίλο μέρος του σκάφους μέχρι να σκοτεινιάσει πάλι. Το κατάλαβα βέβαια, προειδοποιητικά πυρά ήταν, για να μην πάω πιο κοντά – αν ήθελαν, θα μπορούσαν πολύ εύκολα να με πετύχουν. Έφυγα κι από κει όσο πιο γρήγορα μπορούσα.

Δύο φεγγάρια τώρα βρίσκομαι στο ίδιο ακριβώς σημείο. Όταν ξεμένω από τρόφιμα, κάνω έναν γύρο σε ακτίνα πέντε έξι χιλιομέτρων. Απορρίπτω τα τυροκομικά, τα επεξεργασμένα κρέατα, τα σνακ που είτε έχουν λήξει είτε έχουν αλλοιωθεί – για νωπά φρούτα, λαχανικά και γάλα ούτε κουβέντα. Αναζητώ κυρίως κονσέρβες και άλλα τρόφιμα μακράς διαρκείας, όπως όσπρια, ρύζι και ζυμαρικά, εφόσον είναι αεροστεγώς συσκευασμένα. Το μεγαλύτερό μου πρόβλημα είναι για την ώρα το νερό. Ελάχιστα τα πλαστικά ή γυάλινα μπουκάλια που βρίσκω τις τελευταίες μέρες να επιπλέουν και δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ανάγκες μου. Οπότε υποχρεώνομαι να κάνω αφαλάτωση με βράση και ύστερα να συγκεντρώνω ένα ένα τα σταγονίδια – ως έναν βαθμό υφάλμυρα ακόμη – απ' το καπάκι της κατσαρόλας.

Ξέρω πως δεν μπορεί να τραβήξει για πολύ ακόμη. Λιγότευουν οι τροφές που μαζεύω από τη θάλασσα, στα πλαϊνά της βάρκας υπάρχουν φθορές από χτυπήματα, οι κλειδώσεις μου είναι πιασμένες απ' την αικινήσια, το δέρμα μου έχει σκάσει σε πολλά σημεία, οι μπαταρίες του ραδιοφώνου εξαντλήθηκαν, μια δωδεκάδα γκαζάκια που

προμηθεύτηκα προτού να ξεκινήσω κοντεύουν να τελειώσουν, ελάχιστα σπύρτα έχουν απομείνει, τα ρούχα μου έχουν κουρελιαστεί και το χειρότερο απ' όλα είναι ότι όπου να 'ναι θα σφίξουν για τα καλά τα κρύα του χειμώνα.

Συνέχεια περνάει απ' το μυαλό μου η ιδέα να φύγω για πιο μακρινά σημεία του ορίζοντα. Όλο και κάποια κοινότητα ανθρώπων μπορεί να 'χει σχηματιστεί στις μεγάλες βουνοκορφές του βορρά, πιθανώς να έχουν σωθεί ολόκληρες πολιτείες και να υπάρχουν ακόμη οργανωμένα κράτη. Αλλά, κάθε φορά που πάω να ξεκινήσω, σαν να με εμποδίζει κάτι. Μπορεί να 'ναι ο φόβος ή η αίσθηση του μάταιου ή που νιώθω ότι είμαι ακόμη στα δικά μου μέρη.

[...]